

A KISZ TTKari küldöttségének lengyelországi utjáról. . .

A Wroclawi Műszaki Egyetem ZMS és ZSP szervezete meghívására 1961. okt. 23 és nov. 4. között a KISZ TTKari küldöttsége látogatott el Wrocławba. A küldöttség tagjai: Várkonyi Zoltán, Bálint Erzsébet, Czukor Bálint és Bárány Ferenc. A küldöttség célja volt személyesen is megismerni a ZMS/Szocialista Ifjúsági Szövetség/ és a ZSP szervezeteinek munkáját, működési területeit, módszereit, eredményeiket, hogy tapasztalatainkat kicserélve munkánkat jobbá, hatékonyabbá tegyük ezek alkalmazásával. Célunk volt továbbá az egyetemi hallgatók életének megfigyelése.

A lengyel egyetemi ifjúság életéről szólva elengedhetetlenül szükséges röviden elemezni Lengyelország politikai, gazdasági és egyéb viszonyait, sajátosságait.

A szocializmus alapjainak lerakásában elkövetett hibákat a Lengyel Egyesült Munkáspárt 1956 után helyes politikával javította ki. Nagymértékben figyelembe vették a nemzeti sajátosságokat. Az ország népe helyesli ezt, támogatja a pártot ebben a munkában. Nagy személyi tekintélye van Gomulkának. A Szovjetunió utóbbi években elért nagyszerű eredményei, helyes politikája megnövelte a rokonszenvet a két nép között.

Lengyelországban 3 politikai párt működik. Az ország vezető pártja a Lengyel Egyesült Munkáspárt /ZEMP/. Taglétszáma 1958-ban 1073000 volt. Vele szorosan együttműködik az Egyesült Parasztpárt /taglétszáma: 60000./

A ZEMP politikáját 1956 után, amint a lengyel elvtársak elmondották és mi is megfigyelhettük, bizonyos "liberalizmus" jellemzi. Az egyházzal szemben nem türelmetlenek, sőt sok támogatást adnak neki.

A rossz módszerekkel szervezett szövetkezetek 56-ban felbomlottak. 1959-ben indult meg újra a szövetkezetek szervezése. Elsősorban az ún. mezőgazdasági köröket szervezik, amelyekben a termelést egyénileg végzik, de a vetéstervet közösen készítik és az értékesítés is közösen történik. Az állam ezeknek a szövetkezeteknek minden támogatást megad. Számuk 1959 végén 220.000 volt. A politikai véleménynyilvánítás nagyon őszinte.

Sok nyugati filozófus művét kiadják, közöttük az egyházi írókét is, minden nyugati filmet megvásárolnak, amely nem ferde szemszögből mutatja a nyugati országok életét, közöttük sok cowboy-filmet is. Az expresszionista irányzatoknak szabad tere van. Széles kereskedelmi kapcsolat alakult ki a nyugati országokkal is, de minden politikai feltétel nélkül.

A nyugati rádióadókat nem zavarják, mert ezeket nagyon kevesen hallgatják. A szocialista országok és közöttük különösen Magyarország iránt nagy rokonszenvvel viselkednek. 1956-ban a magyarországi ellenforradalom idején többen Magyarországra akartak jönni - segíteni az ellenforradalom leverésében, mert mélyen elítélték az ellenforradalmat.

A Wroclawi Műszaki Egyetemen két ifjúsági szervezet működik: ZMS és ZSP. Más - főleg agrár jellegű - egyetemeken a ZMW /Falusi Ifjúsági Szövetsége/ szervezetek is működnek. A ZMS a ZEMP ifjúsági tömegszervezete. Az egyetem 3200 hallgatójából 550 ZMS-tag. A munkát az egyetemi bizottság fogja össze és irányítja. Az egyetemi bizottsághoz 8 kari bizottság tartozik, valamint az évfolyamok egy-egy alapszervezetet alkotnak.

A szervezet 1956 novemberében alakult, amikor még nagyon kevés tagja volt. Azonban még a mostani létszámmal sem elégedettek, jövőre 1000-es létszámot akarnak elérni. Erről a kérdéssel sokat vitáztak. Egyesek azt tartották, hogy legyenek kevesebben, de a legjobbak. Ezeket meggyőzték arról, hogy egy kis csoport ilyen nagy létszámú hallgatóságra nem tud komoly hatást gyakorolni. Optimálisnak tartják a szervezet hallgatósága 60-70 %-át tömöríti sorai-
ba. Feltűnően kevésnek találtuk a lányok számát a szervezetben és különösen az aktivisták között. Kevés a fiatal oktatók létszáma is a ZMS-ben. A ZMS sok területen együttműködik a ZSP-vel.

A ZMS általános, önkéntes egyetemi ifjúsági szervezet. Minden egyetemihallgató tagja lehet. A hallgatók csaknem teljes létszámmal tagjai ennek a szervezetnek, amely a Nemzeti Egység front szellemében dolgozik. A ZEMP ezen szervezetek működését pozitívan értékelte. A Nemzetközi Diákszövetségben a lengyel egyetemi ifjúságot a ZSP képviseli.

Politikai munkával a ZSP nem foglalkozik csak tanulmányi kulturális és érdekvédelmi munkával. Ezek a területek a ZMS működési területeit is érintik. A két szervezet egyetértésben végzi munkáját. A ZMS a legnehezebb politikai, ideológiai kérdésekkel is foglalkozik. Legfontosabb módszerük a kis csoportokban történő vita és az egyénekenkénti elbeszélgetés. Így akarják a hallgatókat közelebb hozni a ZMS-hez és a párthoz. Szervezett ZMS oktatás csak az aktívaképzésben van, amely egyetemi szinten történik és havonta tartanak előadásokat.

Az egyetemen a marxista tárgyak tanulása nem kötelező. A vallásos ideológia befolyása nagy a hallgatóságra. Sok ZMS tag jár templomba. Az ateista állásfoglalás csak a pártba való belépésnél feltétel, a ZMS-be vallásos fiatal is beléphet.

A ZMS célja az, hogy a hallgatók elvégezve az egyetemet, -főleg, ha ZMS-tag ha nem is lesz marxista, de legalább értse meg a marxizmust és ebből a szempontból tudjon ítélni. Tanulmányi területen a ZMS együttműködik a ZSP-vel. E munkaterületen a ZSP nagyobb befolyással és tapasztalattal rendelkezik. Helytelennek tartják, hogy mindenki egyedül tanul, hogy tapasztalatátadás nincs. Az idén ezt a ZMS csoportokon belül próbálja kiküszöbölni. A tudományos diákkörök területén is előrelépést terveznek. Diákkörbe II. évtől szervezik a hallgatókat. Két kör már négy év óta működik, több diákkör pedig alakulóban van. A diákkörökön általában könnyebb témákkal foglalkoznak. A köröknek kapcsolataik vannak üzemekkel, ahova kirándulásokat is szerveznek.

Érdekes jelenség, hogy a diákszállóban kis laboratóriumok vannak, ahol egyszerűbb méréseket elvégezhetnek a hallgatók. Több diákkörnek azonban éppen az okoz nehézséget, hogy kevés laboratóriumot bocsátanak rendelkezésükre. A diákkörök évente konferenciát tartanak, ahol a tagok referátumokat tartanak, megvitatják a dolgozatokat és kicserélik tapasztalataikat.

Kulturális téren is együttműködik a két szervezet. Itt fő feladatuk a kulturális igény kielégítése, valamint a hallgatók nevelése. Ehhez anyagi eszközök is állnak rendelkezésükre.

A gazdasági ügyek és az érdekvédelem teljes egészében a ZSP-re tartozik. Foglalkozik az ösztöndíj problémákkal, diákotthoni elhelyezésekkel stb. Képviselet a hallgatókat a különböző egyetemi bizottságokban. Szervezi a nyári üdüléseket és külföldi utazásokat, valamint gyakorlatokat.

Lengyelországi tartózkodásunk során meglátogattuk a wroclawi PAFAWAG vasgöngyörat. Beszélgettünk a ZMS titkárával és az igazgatóval a fiatalok életéről és az ifjúsági szervezetről. A gyár ZMS titkára függetlenített, az utolsó 3 havi keresetének átlagát kapja fizetésül. A ZMS kevés politikai munkát végez. Főleg a párt és a ZMS röpiratait terjeszti, szerkeszti a faliújságot, szervezi a szocialista ifjúsági brigádokat.

A lengyel parasztfiatalok ifjúsági szervezete a ZMW. Ez létezésében is magában hordja annak veszélyét, hogy a munkás és parasztfiatalok elkülönülnek egymástól. Néhol jelentkezik olyan nézet is, mintha a ZMS tagok "jobb szocialisták" volnának. A ZMW egyesülése a ZMS-szel a lengyel elvtársak szerint a közeljövőben várható.

A küldöttségünk meglátogatta a Műszaki Egyetem szervező, szervezeten és alkalmazott kémiai tanszékét. Az intézetek valamivel kisebbek, mint a mi hasonló intézeteink, de műszerkészletük sokkal gazdagabb.

Az egyetemi hallgatók diákotthoni elhelyezése jobb, mint a mi hallgatóinké, majdnem mindenkit el tudnak helyezni. A diákotthonok szépek, többségükben modernnek 2-3 ágyas szobákkal. A hallgatók ösztöndíja havi 3-500 zloty, de ingyenes menza nincs. Általában fél-évenként van rendkívüli szociális segély, de igen kevés hallgató szokott kapni. A menza nagyon olcsó / 2.40 zloty az ebéd/ és a mennyisége és minősége is kielégítő.

A társadalmi ösztöndíj rendszere Lengyelországban is ismert. Sok ilyen ösztöndíj érkezik azonban, amelyet senki sem pályázik meg.

Warsóban és Wroclawban meglátogattunk egy-egy egyetemi klubot. Ezek minden este szóbeszélési lehetőséget biztosítanak a hallgatók részére, amelyet ki is használnak annak ellenére, hogy 10 zloty belépődíjat kell fizetniük.

Két hét alatt Wroclawban, Krakkóban, Warsóban és Auswitzben voltunk. A városokon még mindig láthatók a háboru ütötte sebek, azonban Warsó csaknem teljes egészében ujjaépült. Döbbenetes hatást gyakorolt ránk Auswitz.

A lengyel nép szorgalmas munkával építi és rakja le a szocializmus alapjait. Közös uton haladunk velük, s ez – valamint történelmi hagyományok – szorossá teszik a lengyel és magyar nép barátságát. Ennek a barátságnak a megnyilvánulásaival számtalanszor találkoztunk két hetes ottartózkodásunk során. A ZMS és a ZSP vezetői, tagjai nagy szeretettel fogadtak bennünket és igyekeztek minél hasznosabbá, kellemesebbé tenni számunkra a lengyelországi utat. Az ő szívélyességüknek köszönhető, hogy a küldöttség tagjai gazdag tapasztalatokkal és felejthetetlen emlékekkel tértek haza.

A küldöttség nevében ezután is szeretnék köszönetet mondani a párt és állami vezetésnek, hogy lehetővé tették számunkra ezt az utat és minden támogatást megadtak ennek minél sikeresebbé tételéhez.

Bárány Ferenc.

Ifjúság a szocializmusért...

II. Követelmény : TANULÁS

* A második követelménynek a mozgalom résztvevői azzal tesznek eleget, ha munkájuk mellett az állami oktatás, vagy a politikai mozgalmi oktatás, ill. szakmai képzés valamely formájában rendszeres tanulással gyarapítják általános műveltségüket, elméleti, politikai vagy szakmai képzettségüket. Rendszeres tanulásnak tekinthető minden olyan tanulási forma, iskolai rendszerű vagy mozgalmi jellegű oktatás, szakmai vagy általános ismeretet nyújtó tanfolyam, amely egy naptári évben legalább hat hónapon keresztül tartó szervezetszerű tanulást biztosít – hangzik a KISZ Központi Bizottsága által a KISZ alapszervezetek részére kiadott útmutató.

Az egyetemi hallgatók a következő tanulási formákban tehetnek eleget a mozgalom második követelményének :

1./ Egyetemi tanulmányi munka. Ebben elsősorban a tanulmányi átlag emelése.

a marxista tárgyakban elért eredmények fokozása jelentik a legfontosabb vállalható pontokat. Vállalható például, hogy a megfelelő marxista tárgyból legalább a tanulmányi átlagnak megfelelő eredményt ér el az illető. Ide tartozik a diákkörökben végzett munka valamint az alsóbb évesek segítése is. Vállalható ezen kívül nem kötelező kollokviumi tárgyból vizsgázás, nem kötelező speciálkollégium felvétele, idegen nyelvek tanulása stb.

2./ Politikai továbbképzés. Karunkon a hallgatók három szervezeti formában képezhetik tovább magukat politikailag :

- a/ politikai körön
- b/ marxista körön
- c/ valláskritikai előadáson

3./ Pedagógusvédnökséggel és vegyészvédnökséggel kapcsolatos munkában való részvétellel.

A napokban a pártszobában rövid kiértékelést tartottunk a mozgalom második követelményének teljesítéséről, a munka állásáról és